

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 18/2004 rd

Regeringens proposition om godkännande av ändringarna av bilagan A till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna av bilagan A som hör till området för lagstiftningen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 september 2004 en proposition om godkännande av ändringarna av bilagan A till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna av bilagan A som hör till området för lagstiftningen (RP 134/2004 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande (GrUU 24/2004 rd) i ärendet. Utlåtandet ingår som bilaga till betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- enhetschef, trafikråd Seija Miettinen, regeringssekreterare Maija Audejev och överingenjör Liisa Virtanen, kommunikationsministeriet
- lagstiftningsråd Joni Heliskoski, justitieministeriet
- logistikchef Markku Maukonen, Finlands Transport och Logistik SKAL rf
- verkställande direktör Jarmo Nupponen, Olje- och Gasbranschens Centralförbund.

Dessutom har utskottet fått ett skriftligt utlåtande från
— Kemiindustrin.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att riksdagen godkänner de ändringar som vid de 72—76 mötena för arbetsgruppen för transport av farligt gods på väg vid Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa (ECE) antagits i bilaga A till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) och att

riksdagen ska anta en lag om sättande i kraft av de bestämmelser i ändringarna som hör till området för lagstiftningen.

Finland tillträdde 1979 den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg som ingicks 1957. Överenskommelsen innehåller detaljerade bestämmelser

om bland annat klassificering, förpackning och märkning av farligt gods samt fordonens och tankarnas konstruktion, utrustning och användning.

Överenskommelsen är ett avtal med delad kompetens som delvis hör till Europeiska gemenskapernas behörighet och delvis till Europeiska unionens medlemsstaters behörighet.

ADR-överenskommelsen gäller internationell vägtransport som riktar sig till områden utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. De föreslagna ändringarna ska tillämpas bl.a. vid transport av farligt gods mellan Finland

och Ryssland. Avsikten är att ändringarna nationellt ska sättas i kraft i Finland inom den tidsplan som anges i rådets direktiv om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om transport av farligt gods på väg.

Om de fördragsslutande parterna inte godkänner de föreslagna ändringarna ska de före den 1 oktober 2004 meddela Förenta Nationernas generalsekreterare detta.

Lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president, samtidigt som ändringarna träder i kraft för Finlands del.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Allmän motivering

Med hänvisning till propositionen och övrig utredning anser utskottet att förslaget är nödvändigt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lagförslaget med följande anmärkningar.

Grundlagsutskottets utlåtande

Grundlagsutskottet säger i sitt utlåtande att riksdagens samtycke behövs för ändringen av kapitel 1.10 i bilaga A i ADR-överenskommelsen eftersom kapitlet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen.

Godkännandeförslaget kan avgränsas till att bara gälla kapitel 1.10 i bilaga A eftersom kapitlet bildar ett avsnitt för sig och riksdagens godkännande därför kan begränsas till detta enda kapitel i stället för att omfatta hela bilagan. De ändringar som inte ingår i riksdagens godkännandebeslut innehåller inga bestämmelser som ingår i området för lagstiftningen eller i övrigt kräver riksdagens godkännande.

Enligt grundlagsutskottet kan bestämmelserna i kapitel 1.10 godkännas med enkel majoritet, och lagförslaget kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Effekter för transportbranschen

I samband med behandlingen av propositionen aktualiserades frågan om skyddsplanerna och vilka konsekvenser de har för transporter. I den gällande ADR-överenskommelsen ingår säkerhetsbestämmelser om kontroll av fordon i fråga om respektive typer av gods. Våra nationella bestämmelser om transport av farligt gods på väg stämmer överens med ADR-överenskommelsen. Utskottet påpekar att propositionen gäller internationell transport av farligt gods på väg till och från länder utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, t.ex. mellan Finland och Ryssland.

Enligt bestämmelserna om transport av farligt gods är det polisen, tullen och gränsbevakningsväsendet som övervakar transport av farligt gods på väg. Det finns också ett direktiv om kontroller av vägtransporter (rådets direktiv 95/50/EG om enhetliga förfaranden för kontroller av vägtransporter av farligt gods).

Redan nu måste bensintransporter på över 10 000 kilo enligt vår gällande lagstiftning omfattas av kontroll eller alternativt parkeras på en säker depå eller ett säkert fabriksområde. Om detta inte är möjligt får ett fordon som har genomgått lämpliga säkerhetsåtgärder parkeras på en avskild plats, t.ex. en parkeringsplats, som övervakas av en person som känner till lasten och vet var föraren finns. Ett annat alternativ är

att fordonet parkeras på en allmän eller en enskild parkeringsplats där de övriga fordonen sannolikt inte kan skada fordonet med farligt gods alternativt på ett lämpligt öppet område som är avspärrat från huvudvägen och bebyggelsen och där allmänheten vanligen inte rör sig eller samlas.

Utskottet påpekar att ADR-överenskommelsen inte ändrar kraven på transporter annat än att det måste införas skyddsplaner för transporterna i överensstämmelse med säkerhetsbestämmelserna i det nya kapitel 1.10. I skyddsplanen ska transportförloppet beskrivas och säkerhetsriskerna bedömas. Dessutom ska transportverksamheten ordnas med hänsyn till de nämnda riskerna. Samtidigt ska åkeriet också redovisa för uppehåll i transporterna, t.ex. på parkeringsplatser. Vidare ska det finnas förslag till åtgärder för att reducera säkerhetsriskerna i relation till aktörens ansvar och uppgifter.

Däremot medför ändringarna i bilagan vissa ändringar när det gäller transporter som tillfälligt förvaras på terminaler eller depåer. Men ändringarna gäller inte parkeringsplatser i de fall som nämns ovan.

Utskottet påpekar att säkerhetskraven för transport av farligt gods måste läggas upp med hänsyn till kraven på och säkerheten vid transporter. Målet är en optimal säkerhet utan att kra-

ven på transporterna blir orimliga, utan i stället medger rationella logistikrutiner.

Detaljmotivering

Godkännandeklämman. Med hänvisning till utlåtandet från grundlagsutskottet föreslår kommunikationsutskottet att godkännandeklämman formuleras om för att godkännandet ska gälla ändringarna i kapitel 1.10 i bilaga A i den mån de ingår i Finlands kompetens. Utskottet har ändrat klämman i enlighet med detta.

Förslag till beslut

Med stöd av det ovan anförda föreslår kommunikationsutskottet

att riksdagen godkänner de ändringar av kapitel 1.10 i bilaga A till den europeiska överenskommelsen om internationell transport av farligt gods på väg (ADR) som antagits vid de 72—76 mötena för expertarbetsgruppen för transport av farligt gods på väg inom Förenta Nationernas ekonomiska kommission för Europa till den del de ingår i Finlands kompetens och

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

KoUB 18/2004 rd — RP 134/2004 rd

Helsingfors den 21 september 2004

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Markku Laukkanen /cent
vordf. Matti Kangas /vänst
medl. Mikko Alatalo /cent
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /saml
Inkeri Kerola /cent
Reino Ojala /sd
Erkki Pulliainen /gröna
Eero Reijonen /cent

Pertti Salovaara /cent
Arto Seppälä /sd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf
ers. Jyrki Kasvi /gröna
Lyly Rajala /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.